

HRVATSKA PSIHOLOŠKA KOMORA

Na prijedlog Stručnog razreda za psihologe u medicini rada, na temelju članka 31. Zakona o psihološkoj djelatnosti (»Narodne novine«, broj 98/19 i 18/22), članka 19. Statuta Hrvatske psihološke komore (»Narodne novine«, broj 21/21, 109/22) i članka 42. Pravilnika o specijalnostima ovlaštenih psihologa KLASA: 011-02/22-03/01, URBROJ: 251-375/01-01-23-19 i KLASA: 011-02/22-03/01, URBROJ: 375-01-01-24-24, Upravni odbor Hrvatske psihološke komore na 10. sjednici održanoj dana 11. travnja 2025. godine, donosi

PROGRAM

SPECIJALISTIČKE EDUKACIJE U PODRUČJU MEDICINE RADA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Programa

Članak 1.

(1) Ovim Programom specijalističke edukacije u području medicine rada (dalje u tekstu: Program) utvrđuje se područje, ukupno trajanje, uvjeti upisa, popis obveznih i izbornih kolegija s naznakom satnice, oblik izvođenja kolegija, sadržaj kolegija, planirani ishodi učenja, broj upisnih mjesta, oblik izvođenja nastave, prava i obveze polaznika i način provjere stečenih ishoda učenja za svaki kolegij odnosno drugi nastavni sadržaj.

(2) Termini izvođenja, nositelji nastavnih sadržaja, cijena programa specijalističke edukacije u području medicine rada (dalje u tekstu: specijalistička edukacija) i druga pitanja vezana za uvjete i način izvođenja Programa mogu se detaljnije urediti izvedbenim programom specijalističke edukacije u području medicine rada (dalje u tekstu: Izvedbeni program).

(3) Izvedbeni program donosi Upravni odbor.

Rodna ravnopravnost

Članak 2.

Izrazi koji se koriste u ovom Programu, a imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

Pojmovi

Članak 3.

Pojmovi koji se koriste u ovom Programu imaju značenja utvrđena propisom kojim se uređuje područje psihološke djelatnosti i općim aktom Komore kojim su uređene specijalnosti ovlaštenih psihologa.

Specijalistička edukacija u području medicine rada

Članak 4.

Specijalistička edukacija u području medicine rada je oblik stručnog usavršavanja ovlaštenih psihologa namijenjen specijalističkoj izobrazbi kojom se stječu specifična znanja i vještine vezane za psihološke aspekata rada i radnog okruženja, u fokusu kojeg su očuvanje psihofizičkog zdravlja radnika i održavanje sigurnog i zdravog radnog okruženja te kako radne aktivnosti, organizacijski čimbenici i radni uvjeti utječu na radnikovo psihičko stanje.

II. SPECIJALISTIČKA EDUKACIJA U PODRUČJU MEDICINE RADA

Nositelj edukacije

Članak 5.

Nositelj specijalističke edukacije je Hrvatska psihološka komora (dalje u tekstu: Komora).

Uvjeti upisa

Članak 6.

- (1) Specijalističku edukaciju mogu upisati ovlašteni psiholozi.
- (2) Upisi se provode na temelju obavijesti koja se objavljuje na službenim mrežnim stranicama Komore.

Kompetencije koje se stječu završetkom edukacije

Članak 7.

Završetkom specijalističke edukacije u području medicine rada polaznici će usvojiti specifična znanja i vještine iz područja psihologije medicine rada koja ih nakon završetka specijalizacije i ispunjenja ostalih pretpostavki odnosno nakon stjecanja specijalnosti u području medicine rada osposobljavaju za samostalno obavljanje poslova specijalista medicine rada.

Trajanje i sadržaj edukacije

Članak 8.

Specijalistička edukacija obuhvaća teorijski dio u trajanju od 154 sati, podijeljen u sljedeća područja:

1. psihološka procjena i psihodijagnostika u medicini rada
2. prevencija u specifičnoj zdravstvenoj zaštiti radnika
3. psihološko savjetovanje i podrška i
4. vještine psihologa u medicini rada.

Popis obveznih i izbornih kolegija

Članak 9.

(1) Program specijalističke edukacije sadrži obvezne kolegije utvrđene tablicom 1. »Popis obveznih kolegija«.

Tablica 1. Popis obveznih kolegija.

PODRUČJE	NAZIV KOLEGIJA	STATUS	SATI
1. Psihološka procjena i psihodijagnostika u medicini rada	Standardi rada specijalista psihologije medicine rada	Obvezni	3
	Medicina rada u zaštiti zdravlja radnika – specifična zdravstvena zaštita radnika	Obvezni	4
	Kriteriji pregleda specijaliste psihologije medicine rada	Obvezni	8
	Psihodijagnostička sredstva, procjena psihičke zdravstvene sposobnosti i medicinska dokumentacija	Obvezni	8
	Noćni rad	Obvezni	3
	Neuropsihološka procjena	Obvezni	8
	Psihologijski intervju i procjena psihološke zdravstvene sposobnosti	Obvezni	6
	Psihopatologija i psihička zdravstvena sposobnost	Obvezni	8
	Patološke promjene u starosti	Obvezni	8
	Invaliditet, maloljetnici i psihička zdravstvena sposobnost	Obvezni	8
	Procjena psihosocijalnih rizika	Obvezni	3
2. Prevencija u specifičnoj zdravstvenoj zaštiti radnika	Praktikum I - Zdravstveni pregled specijaliste psihologije medicine rada	Obvezni	4
	Psihosocijalni rizici i stres na radu	Obvezni	8
	Zlostavljanje na radnom mjestu (mobing)	Obvezni	4
	Mentalno zdravlje radnika	Obvezni	8
	Smjernice za rano prepoznavanje	Obvezni	8
3. Psihološko savjetovanje i podrška	Psihološki aspekti upravljanja (motornim) vozilom	Obvezni	8
	Unapređenje mentalnog zdravlja na radu	Obvezni	8
	Krizni događaji na radnom mjestu	Obvezni	5
	Psihološko savjetovanje radnika	Obvezni	10
	Savjetovanje kod ozljeda na radu	Obvezni	6
	Timska suradnja	Obvezni	8

4. Vještine psihologa u medicini rada	Istraživačke metode u medicini rada	Obvezni	10
---------------------------------------	-------------------------------------	---------	----

(2) Program specijalističke edukacije sadrži izborne kolegije utvrđene tablicom 2. »Popis izbornih kolegija«.

Tablica 2. Popis izbornih kolegija.

PODRUČJE	NAZIV KOLEGIJA	STATUS	SATI
4. Vještine psihologa u medicini rada	Pravna pitanja	Izborni	2
	Stručni nadzor	Izborni	1

(3) Sadržaj kolegija iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, oblik njihova izvođenja te planirani ishodi učenja prilog su ovom Programu i čine njegov sastavni dio (Prilog 1).

Broj upisnih mjesta na edukaciji

Članak 10.

(1) Broj upisnih mjesta na pojedinom terminu izvođenja specijalističke edukacije određuje se ovisno o iskazanom interesu i organizacijskim kapacitetima organizatora, a isti ne može biti veći od 20 polaznika po grupi.

(2) Ako veći broj kandidata od maksimalnog broja polaznika pojedine specijalističke edukacije određenih stavkom 1. ovoga članka iskaže interes za sudjelovanje na edukaciji, pristup edukaciji ostvaruju oni kandidati koji su ranije iskazali interes za sudjelovanjem.

Cijena programa specijalističke edukacije

Članak 11.

(1) Cijena programa specijalističke edukacije i iznos naknada za polaznike edukacije određuje se Izvedbenim programom, a cijena ne može biti manja od stvarnih troškova nastalih provedbom edukacije.

(2) Cijenu iz stavka 1. ovoga članka polaznik je obvezan podmiriti u cijelosti najkasnije do početka izvođenja edukacije u terminu u kojem mu je odobren upis.

Prava i obveze polaznika edukacije

Članak 12.

(1) Polaznici su obvezni pohađati nastavu i izvršavati druge obveze.

(2) Završetkom specijalističke edukacije polaznici stječu bodove sukladno odredbama općeg akta Komore kojim su uređeni način provođenja, sadržaj, rokovi i postupak stručnog usavršavanja ovlaštenih psihologa.

(3) Nastava se u pravilu izvodi uživo, a pojedini sadržaji mogu biti izvođeni elektroničkim putem.

Potvrdnica

Članak 13.

(1) Polazniku specijalističke edukacije koji ispuni sve propisane obveze izdaje se potvrdnica o završetku specijalističke edukacije u području medicine rada.

(2) Potvrdnica o završetku specijalističke edukacije iz stavka 1. ovoga članka izdaje se u roku od 15 dana od dana završetka edukacije.

III. ZAVRŠNA ODREDBA

Stupanje Programa na snagu

Članak 14.

Ovaj Program stupa na snagu osmog dana od dana objave na mrežnim stranicama Komore.

KLASA: 011-02/23-05/14

URBROJ: 375-01-02-25-3

Zagreb, 11. travnja 2025.

PREDsjedNIK
HRVATSKE PSIHOLOŠKE KOMORE
David Zombori

PRILOG 1.

SADRŽAJ KOLEGIJA

1. PSIHOLOŠKA PROCJENA I PSIHODIJAGNOSTIKA U MEDICINI RADA

1.1. Standardi rada specijalista psihologije medicine rada

Obveznost: obvezan.

Satnica: 3 sata (2 sata predavanja i primjeri iz prakse, 1 sat samostalnog rada).

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- plan i program edukacije
- poslovi specijaliste psihologije medicine rada
- načela etike psihološke djelatnosti
- standardi rada specijaliste psihologije medicine rada
- važnost stalnog stručnog usavršavanja.

Ishodi učenja: Polaznici će biti upoznati sa svim specifičnostima i standardima rada specijalista psihologije medicine rada te važnosti pridržavanja etičkih načela psihološke djelatnosti.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- razumijevanje poslova specijalista psihologije medicine rada
- razlikovanje poslova specijalista psihologije medicine rada od poslova ostalih specijalista
- razumijevanje etičkih standarda psihološke djelatnosti
- razumijevanje standarda rada specijalista psihologije medicine rada
- razumijevanje važnosti organizacije i sistematizacije u vođenju psihološke dokumentacije sukladno važećim propisima.

1.2. Medicina rada u zaštiti zdravlja radnika – specifična zdravstvena zaštita radnika

Obveznost: obvezan.

Satnica: 4 sata.

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- uloga medicine rada u zaštiti zdravlja radnika

- zadaci poslodavca, stručnjaka zaštite na radu i tima medicine rada
- procjena rizika (što je i čemu služi), uloga psihologa u procjeni rizika
- primarna, sekundarna i tercijarna prevencija u očuvanju zdravlja i radne sposobnosti
- PB, BVR i ONR, vrste pregleda (prethodni, periodički, izvanredni, kontrolni i izlazni)
- zakonska regulativa koja definira preglede posebnih skupina radnika (PUR, ionizirajuće, pomorci, čuvari i zaštitari, oružane snage, MUP i dr.)
- ostali pregledi u ordinaciji medicine rada koji nisu vezani uz specifičnu zdravstvenu zaštitu radnika i uloga psihologa: pregledi vozača i kandidata za vozače, za oružje, profesionalna orijentacija i selekcija, upis u srednje škole
- drugostupanjsko povjerenstvo.

Ishodi učenja: Polaznici će razumjeti ulogu i svrhu medicine rada u zaštiti zdravlja radnika te osnovne pojmove iz zaštite na radu, medicine rada i zakonske regulative ovog područja.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- razumijevanje uloge medicine rada u zaštiti i očuvanju zdravlja radnika
- razumijevanje uloge svih dionika u području zaštite zdravlja na radnom mjestu
- razumijevanje procjenu rizika
- razlikovanje profesionalne bolesti, bolesti vezane uz rad i ozljede na radu
- razlikovanje vrsta pregleda u medicini rada
- upoznavanje sa zakonskom regulativom iz područja medicine rada.

1.3. Kriteriji pregleda specijaliste psihologije medicine rada

Obveznost: obvezan.

Satnica: 8 sati (6 sati predavanja, primjera iz prakse i vježbe, 2 sata samostalnog rada).

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- upoznavanje s pravilnicima vezanim uz poslove specijalista psihologije medicine rada
- upoznavanje s kriterijima pregleda koji nisu uređeni pravilnicima (npr. njegovatelji, dadilje, upis u školu, pregledi specijalizanata, DVD, sportaša, upravljanje invalidskim kolicima i dr.).

Ishodi učenja: Polaznici će biti upoznati s kriterijima standardnih pregleda koji se obavljaju u medicini rada, ali i s kriterijima pregleda koji nisu određeni pravilnicima.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- poznavanje pravne regulative u području psihologije medicine rada
- razumijevanje kriterija pregleda koji su određeni pravilnicima
- razumijevanje kriterija pregleda koji nisu određeni pravilnicima
- razumijevanje važnosti praćenja važećih zakona i drugih propisa
- razumijevanje važnosti poštivanja kriterija psihološkog zdravstvenog pregleda.

1.4. Psihodijagnostička sredstva, procjena psihičke zdravstvene sposobnosti i medicinska dokumentacija

Obveznost: obvezan.

Satnica: 8 sati (6 sati predavanja, primjera iz prakse i vježbe, 2 sata samostalnog rada).

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- standardi psihologijskih testiranja
- psihodijagnostička sredstva i kriteriji za ocjenjivanje sposobnosti
- opseg i sadržaj medicinske dokumentacije.

Ishod učenja: Polaznici će se upoznati sa psihodijagnostičkim sredstvima koja se koriste u medicini rada i kriterijima odabira psihodijagnostičkih sredstava koja će koristiti u svojem radu, ovisno o zahtjevima korisnika ili naručitelja psiholoških usluga i radnog mjesta te će biti upoznati s opsegom i sadržajem medicinske dokumentacije.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- poznavanje kriterija odabira psihodijagnostičkih instrumenata potrebnih za rad u području psihologije medicine rada
- razumijevanje važnosti iniciranja nabave relevantnih suvremenih psihodijagnostičkih instrumenata potrebnih za rad u području psihologije medicine rada te upoznavanje s uvjetima njihove nabave
- odabir i primjena prikladnih psihodijagnostičkih instrumenata ovisno o potrebama radnog mjesta i korisnika ili naručitelja psiholoških usluga
- samostalno vrednovanje rezultata testiranja u skladu s psihometrijskim normama za pojedini psihodijagnostički instrument
- samostalna primjena osnovnih postupaka statističke analize podataka
- razumijevanje razlike između psihološke procjene i psihodijagnostike te kada se što primjenjuje
- poznavanje opsega i sadržaja medicinske dokumentacije.

1.5. Noćni rad

Obveznost: obvezan.

Satnica: 3 sata (2 sata predavanja, 1 sat primjeri iz prakse i diskusija).

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- pravni temelj za obavljanje pregleda
- problemi kod davanja ocjene o sposobnosti radnika za noćni rad
- rizici noćnog rada
- kriteriji za procjenu sposobnosti za noćni rad
- moguće kontraindikacije za noćni rad.

Ishodi učenja: Polaznici će moći samostalno procijeniti psihičku zdravstvenu sposobnost radnika za noćni rad.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- razumijevanje specifičnih zahtjeva noćnog rada
- razumijevanje karakteristika radnika koje predstavljaju kontraindikacije za noćni rad
- razumijevanje rizičnih faktora koji mogu negativno utjecati na sposobnost radnika za noćni rad
- samostalno procjena sposobnosti radnika za noćni rad.

1.6. Neuropsihološka procjena

Obveznost: obvezan.

Satnica: 8 sati (6 sati predavanja, primjera iz prakse i vježbe, 2 sata samostalnog rada).

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- opseg i ograničenja neuropsihološke procjene psihologije medicine rada
- osnovni pojmovi
- neuropsihološki zahtjevi u procjeni psihološke zdravstvene sposobnosti
- testovi i tehnike u neuropsihološkoj procjeni psihologije medicine rada
- neuropsihološki kriteriji procjene psihološke zdravstvene sposobnosti.

Ishodi učenja: Polaznici će moći samostalno procijeniti kada je potrebna neuropsihološka procjena, koji je opseg i koja su ograničenja neuropsihološke procjene u psihologiji

medicine rada, koje tehnike i testove primijeniti te razumjeti kriterije za donošenje ocjene psihičke zdravstvene sposobnosti s obzirom na dobivene nalaze.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- razumijevanje opsega neuropsihološkog testiranja u psihologiji medicine rada
- razumijevanje ograničenja opsega neuropsihološkog testiranja u psihologiji medicine rada
- razumijevanje osnovnih pojmova
- razumijevanje kriterija neuropsihološkog testiranja
- samostalno odabiranje testova i tehnika za neuropsihološku procjenu
- procjena psihičke zdravstvene sposobnosti s obzirom na neuropsihološko testiranje.

1.7. Psihološki intervju i procjena psihološke zdravstvene sposobnosti

Obveznost: obvezan.

Satnica: 6 sati (4 sata predavanja, primjera iz prakse i vježbe, 2 sata samostalnog rada).

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- specifičnosti psihologijske obrade (upravljanje dojmovima)
- relevantni izvori podataka
- vrste psihologijskog intervjuja
- verbalna i neverbalna ponašanja korisnika psiholoških usluga
- komunikacijske vještine prilikom vođenja psihologijskog intervjuja
- razlike između stručnog mišljenja, nalaza i ocjene sposobnosti
- kriteriji procjene psihološke zdravstvene sposobnosti.

Ishodi učenja: Polaznici će se upoznati sa svim specifičnostima provođenja psihologijskog intervjuja te kriterijima procjene radne sposobnosti.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- prepoznati relevantne izvore podataka o korisniku psiholoških usluga potrebnih za psihološku procjenu
- prepoznati relevantne podatke iz dokumentacije o korisniku psiholoških usluga
- poznavanje obilježja i strukture različitih vrsta psihologijskog intervjuja
- opaziti i interpretirati verbalna i neverbalna ponašanja korisnika psiholoških usluga u svrhu psihologijske procjene
- korištenje učinkovitih komunikacijskih vještina temeljenih na aktivnom slušanju, iskazivanju empatije i uvažavanju korisnika psiholoških usluga

- razlikovanje specifičnosti stručnog mišljenja, nalaza i ocjene sposobnosti
- samostalno strukturiranje i pisanje psiholoških nalaza i mišljenja te ocjena psihološke zdravstvene sposobnosti.

1.8. Psihopatologija i psihička zdravstvena sposobnost

Obveznost: obvezan.

Satnica: 8 sati (6 sati predavanja, primjera iz prakse i vježbe, 2 sata samostalnog rada).

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- razlikovanje kliničke diferencijalne dijagnostike, psihodijagnostičke obrade specijalista psihologije medicine rada i selekcije
- čitanje kliničkog i psihijatrijskog nalaza (dijagnoze i farmakoterapija)
- određivanje kriterija sposobnosti s obzirom na psihopatologiju (razlikovanje psihičkih bolesti, poremećaja i stanja, procjena sposobnosti kod bolesti živčanog sustava, mentalnih poremećaja i poremećaja ponašanja).

Ishodi učenja: Polaznici će se educirati o relevantnim faktorima za procjenu psihičke zdravstvene sposobnosti koji se dobivaju psihodijagnostičkom obradom i psihološkom procjenom, posebno u situacijama kada se radi o osobama koje imaju dijagnosticiranu psihičku bolest, poremećaj ili smetnju, ali nije apsolutna kontraindikacija za izvršavanje nekih poslova s posebnim uvjetima rada, upravljanja automobilom ili drugih aktivnosti.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- razlikovanje kliničke diferencijalne dijagnostike, psihodijagnostičke obrade specijalista medicine rada i selekcije
- razlikovanje psihičkih bolesti, poremećaja i stanja
- upoznavanje s mentalnim poremećajima i poremećajima ponašanja prema MKB 10 te ostalim relevantnim bolestima, poremećajima i stanjima koje su klasificirane u MKB 10, a utječu na psihičku zdravstvenu sposobnost
- procjena psihičke zdravstvene sposobnosti s obzirom na prisutnu psihopatologiju
- upoznavanje s farmakoterapijom koja utječe na psihičku zdravstvenu sposobnost
- procjena psihičke zdravstvene sposobnosti s obzirom na korištenje psihofarmaka
- upoznavanje s terminima kliničkog i psihijatrijskog nalaza
- procijeniti psihičku zdravstvenu sposobnost s obzirom na bolesti živčanog sustava, mentalne poremećaje i poremećaje ponašanja.

1.9. Patološke promjene u starosti

Obveznost: obvezan.

Satnica: 8 sati (6 sati predavanja, primjera iz prakse i vježbe, 2 sata samostalnog rada).

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- motoričke i kognitivne sposobnosti u funkciji dobi
- ličnosti u funkciji dobi
- ponašanje u funkciji dobi
- radna sposobnost, posebni uvjeti rada, noćni rad, vožnja automobila i rukovanje s oružjem u kontekstu patoloških i nepatoloških promjena u starosti.

Ishodi učenja: Polaznici će biti upoznati s razlikama u patološkim i nepatološkim promjenama u psihičkim funkcijama u starosti.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- razlikovanje patoloških i nepatoloških promjena u psihičkim funkcijama u starosti
- razumijevanje promjena u psihičkim funkcijama u starosti i njihov utjecaj na psihološku zdravstvenu sposobnost
- razumijevanje promjena u motoričkim i kognitivnim sposobnostima u funkciji dobi, razlikovanje patoloških i nepatoloških promjena i njihov utjecaj na psihološku zdravstvenu sposobnost
- razumijevanje promjena u ličnosti u funkciji dobi, razlikovanje patoloških i nepatoloških promjena i njihov utjecaj na psihološku zdravstvenu sposobnost
- razumijevanje promjena u ponašanju u funkciji dobi, razlikovanje patoloških i nepatoloških promjena i njihov utjecaj na psihološku zdravstvenu sposobnost.

1.10. Invaliditet, maloljetnici i psihička zdravstvena sposobnost

Obveznost: obvezan.

Satnica: 8 sati (6 sati predavanja, primjera iz prakse i vježbe, 2 sata samostalnog rada).

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- kriteriji zahtjeva radnog mjesta ili aktivnosti s obzirom na invaliditet korisnika psiholoških usluga
- kriteriji zahtjeva radnog mjesta koje mogu obavljati maloljetnici
- psihodijagnostika i psihološka procjena osoba s invaliditetom i primjenjivosti

- psihodijagnostičkih postupaka
- psihodijagnostika i psihološka procjena maloljetnika
 - procjena psihološke zdravstvene sposobnosti osoba s invaliditetom
 - procjena psihološke zdravstvene sposobnosti maloljetnika.

Ishodi učenja: Polaznici će se upoznati sa specifičnostima radnih mjesta ili aktivnosti koje mogu obavljati osobe s invaliditetom ili maloljetnici, koja psihodijagnostička sredstva su primjenjiva s obzirom na invaliditet korisnika psiholoških usluga, a koja psihodijagnostička sredstva su primjenjiva kod psihološke procjene maloljetnika te procjenu njihove psihološke zdravstvene sposobnosti.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- razumijevanje specifičnosti radnog mjesta ili aktivnosti s obzirom na invaliditet
- razumijevanje specifičnosti radnog mjesta kojeg mogu obavljati maloljetnici
- razumijevanje primjenjivost psihodijagnostičkih sredstava s obzirom na invaliditet
- razlikovanje psihološke procjene od primjene psihodijagnostičkih sredstava kod osoba s invaliditetom
- psihološka procjena psihološkog zdravstvenog stanja osoba s invaliditetom kada nije moguće primijeniti određene psihodijagnostičke postupke
- odabir psihodijagnostičkih sredstava primjenjivih za maloljetnike
- razumijevanje kriterija psihološke zdravstvene sposobnosti maloljetnika i osoba s invaliditetom.

1.11. Procjena psihosocijalnih rizika

Obveznost: obvezan.

Satnica: 3 sata (2 sata predavanja, primjera iz prakse i vježbe, 1 sat samostalnog rada).

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- proces procjene rizika na radnom mjestu
- standardizirani alati za procjenu psihosocijalnih rizika
- interpretacija i izvještavanje
- prevencija organizacijskih čimbenika rizika od stresa, bolesti i ozljeda na radu.

Ishodi učenja: Polaznici će naučiti korake i dostupne metode za procjenu psihosocijalnih rizika na radnim mjestima i te preventivne mjere s ciljem stvaranja zdravijeg radnog mjesta.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- razumijevanje psihosocijalnih rizika na radu i važnosti prevencije
- razumijevanje procesa procjene rizika na radnom mjestu
- samostalno vrednovanje rezultate testiranja
- samostalno primjenjivanje osnovnih postupaka statističke analize podataka
- samostalno odabiranje standardiziranih alata za procjenu psihosocijalnih rizika s obzirom na zahtjeve radnog mjesta
- poznavanje strukture izvještaja o psihosocijalnim rizicima na radnom mjestu
- samostalno predlaganje potrebe za preventivnim mjerama.

1.12. Praktikum I - Zdravstveni pregled specijaliste psihologije medicine rada

Obveznost: obvezan.

Satnica: 4 sata (vježbe).

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- samostalni rad studije slučaja: samostalna procjena psihičke zdravstvene sposobnosti i stručna preporuka temeljena na unaprijed zadanim odrednicama.

Ishodi učenja: Polaznici će moći samostalno procijeniti psihičku zdravstvenu sposobnost klijenta.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- integracija visoko specijaliziranih znanja iz područja psihologije medicine rada
- integracija specijalističkih znanja iz psihologije (kliničke psihologije, psihometrije, organizacijske psihologije, psihologije sporta, zdravstvene i savjetodavne psihologije), medicine (medicine rada, psihijatrije i neurologije) i prava (propisa koji se odnose na područje medicine rada).

2. PREVENCIJA U SPECIFIČNOJ ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI RADNIKA

2.1. Psihosocijalni rizici i stres na radu

Obveznost: obvezan.

Satnica: 8 sati (6 sati predavanja, primjera iz prakse i vježbe, 2 sata samostalnog rada).

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- izvori stresa na radnom mjestu
- učinak stresa na psihičke, fizičke, socijalne i financijske ishode

- sigurnost na radu
- rad i ergonomija
- psihofizičko zdravlje radnika
- karakteristike radnih mjesta te usklađivanje radnog mjesta i dobrobiti radnika
- grupni procesi
- provođenje edukacija za radnike.

Ishodi učenja: Polaznici će naučiti identificirati psihosocijalne rizike i druge opasnosti, štetnosti i napore na radnim mjestima te prepoznati mehanizme koji dovode do procesa oštećenja zdravlja i drugih negativnih ishoda, kao i metode upravljanja stresom na radnom mjestu.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- razumijevanje izvora stresa na radnom mjestu i njihovih učinaka na psihičke, fizičke, socijalne i financijske ishode
- razumijevanje važnosti i samostalno usklađivanje radnog mjesta i dobrobiti radnika
- kreiranje psihoedukativnih programa za smanjenje psihosocijalnih rizika na radnom mjestu
- korištenje moderne tehnologije za razvoj psiholoških usluga u skladu s potrebama poslodavca i radnika
- evaluiranje učinaka edukacije kroz praćenje promjena u psihosocijalnoj prilagodbi te po potrebi unaprijeđenje edukacijskih programa
- samostalno predlaganje vrste i sadržaja preventivnih mjera.

2.2. Zlostavljanje na radnom mjestu - mobing

Obveznost: obvezan.

Satnica: 4 sata (3 sata predavanja, primjera iz prakse i vježbe, kroz prikaz slučaja upoznavanje s vrstama mobinga i njegovim posljedicama, 1 sat samostalnog rada).

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- mobing - zlostavljanje na radnom mjestu; vrste i oblici zlostavljanja
- žrtve zlostavljanja, moberi, radne organizacije, uzroci zlostavljanja
- posljedice mobinga za žrtve, radnu organizaciju, cijelo društvo
- moguće dijagnoze kao posljedica mobinga
- savjetovanje žrtvama kako se obraniti
- prevencija i važnost prevencije mobinga

Ishodi učenja: Polaznici će steći znanja koja će im omogućiti razumijevanje žrtvi mobinga, dijagnosticiranje posljedice mobinga i savjetovanje žrtvi mobinga što mogu učiniti kako bi se obranili u svojoj radnoj organizaciji. Polaznici će nakon predavanja moći raditi na prevenciji mobinga.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- razlikovanje vrsta i oblika zlostavljanja na radnom mjestu
- razumijevanje dinamike i posljedica mobinga za žrtve, radnu organizaciju i cijelo društvo
- upoznavanje s dijagnostičkim kriterijima mogućih dijagnoza kod žrtva mobinga
- savjetovanje žrtve kako se obraniti od mobinga
- provođenje prevencije mobinga.

2.3. Mentalno zdravlje radnika

Obveznost: obvezan.

Satnica: 8 sati (6 sati predavanja, primjera iz prakse i vježbe, 2 sata samostalnog rada).

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- zdravstvena pismenost
- načini jačanja socijalnih i emocionalnih kompetencija te povećanja otpornosti na svakodnevni stres kod radnika
- načini provedbe psihosocijalnih intervencija i podizanja svijesti o važnostima mentalnog zdravlja radnika i čimbenicima koji ga podupiru
- socijalne determinante mentalnog zdravlja radnika (socijalna integracija i isključenosti, bračno stanje, radni status i radno okruženje, spol i rod, manjinski identitet)
- utjecaj životnih stilova na zdravlje (pravilna prehrana, tjelesna aktivnost, mentalna higijena)
- promicanje mentalnog zdravlja.

Ishodi učenja: Polaznici će dobiti sve potrebne informacije i steći uvid u važnost očuvanja mentalnog zdravlja i potencijalne rizike koji ga mogu narušiti.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- razumijevanje važnosti zdravstvene pismenosti u promicanju mentalnog zdravlja
- samostalno savjetovanje kako jačati socijalne i emocionalne kompetencije te povećati otpornost na svakodnevni stres

- promicanje važnosti očuvanja i unapređenja mentalnog zdravlja
- samostalno provođenje psihosocijalne intervencije u svrhu očuvanja mentalnog zdravlja
- razumijevanje rizika koji mogu narušiti mentalno zdravlje.

2.4. Smjernice za rano prepoznavanje

Obveznost: obvezan.

Satnica: 8 sati (6 sati predavanja, primjera iz prakse i vježbe, 2 sata samostalnog rada).

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- rano prepoznavanje svih oblika nasilja
- rano prepoznavanje zlouporabe alkohola i ostalih sredstava ovisnosti
- rano prepoznavanje suicidalnih nakana
- rano prepoznavanje emocionalnih problema
- rano prepoznavanje znakova diskriminacije i zlostavljanja na radnom mjestu
- rano prepoznavanje komplikacija u prilagodbi na mirovinu
- načini smanjenja stigme prema mentalnim poremećajima.

Ishodi učenja: Polaznici će moći samostalno prepoznati čitav niz rizičnih faktora u svrhu prevencije rizičnih ponašanja i komplikacija vezanih uz mentalno zdravlje.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- samostalno prepoznavanje rizičnih faktora koji negativno utječu na dobrobit
- samostalno provesti psihoedukaciju o rizičnim faktorima.

2.5. Psihološki aspekti upravljanja (motornim) vozilom

Obveznost: obvezan.

Satnica: 8 sati (6 sati predavanja, primjera iz prakse i vježbe, 2 sata samostalnog rada).

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- uvod u prometnu psihologiju – uloga psihologa u povećanju sigurnosti prometa na cestama
- temeljne sposobnosti za vožnju – psihosenzorne, psihomotorne, percepcija, emocije, kognitivne sposobnosti, osobine ličnosti – impulzivnost, agresivnost, motivacijski i drugi čimbenici, stil vožnje, životni stil

- trenutno psihofizičko stanje organizma koje utječe na sposobnost upravljanja vozilom (stres, umor, alkohol, lijekovi, pospanost i deprivacija sna, dosada i monotonija u vožnji, trenutno emocionalno i zdravstveno stanje)
- osposobljavanje vozača u autoškolama – ključni čimbenici za sigurnu vožnju (prepoznavanje rizičnih situacija u prometu i procjena opasnosti, samoprocjena vlastite vozačke vještine i sposobnosti, kalibracija, GDE matrica) i prepoznavanje distrakcija u vožnji – kognitivnih, vizualnih, fizičkih)
- životna dob i rizici u prometu – mladi i vožnja – nadolazeće tehnologije, novi životni stilovi, rizici kod vozača srednje životne dobi, utjecaj starenja na sposobnost za vožnju
- oblikovanje stavova prema vožnji, agresivnost, traženje uzbuđenja, adrenalinska ovisnost, hedonizam, dokazivanje snage i moći
- psihosocijalni tretman počinitelja prekršajnih i kaznenih djela iz prometa – prometnih recidivista
- uloga kazne u procesu promjene ponašanja sudionika u prometu
- stres i trauma profesionalnih vozača i strojovođa – pojavnost, posljedice i intervencije.

Ishodi učenja: Polaznici će se upoznati sa psihosocijalnim i razvojnim rizičnim i zaštitnim čimbenicima u cestovnom prometu s naglaskom na one koji utječu na vozače amatere i profesionalce te bolje razumjeti vlastitu ulogu kod procjene njihove sposobnosti.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- poznavanje varijabli koje utječu na sigurnost cestovnog prometa
- poznavanje rizičnih i zaštitnih psihosocijalnih i razvojnih čimbenika
- razumijevanje složenosti uzročnika prometnih nesreća
- poznavanje rizika koje je moguće prevenirati i onih koje nije moguće prevenirati
- implementaciji znanja o rizičnim čimbenicima u psihološkoj procjeni sposobnosti vozača sukladno specifičnostima psihologije medicine rada
- samostalnom educiranju vozača u svrhu prevencije prometnih nesreća.

3. PSIHOLOŠKO SAVJETOVANJE I PODRŠKA

3.1. Unapređenje mentalnog zdravlja na radu

Obveznost: obvezan.

Satnica: 8 sati (6 sati predavanja, primjera iz prakse i vježbe, 2 sata samostalnog rada).

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- zdrava radna sredina
- grupne intervencije i načini educiranja zaposlenika o utjecaju radne sredine na mentalno zdravlje (ravnoteža između poslovnog i obiteljskog/ privatnog života, vrijeme za odmor, radna etika, osobne kompetencije)
- skrb za mentalno zdravlje kod radnika visokorizičnih zanimanja (policija, vatrogasci, radnici u hitnim službama i sl.)
- grupne i individualne intervencije za poboljšanje mentalnog zdravlja za zaposlenike i poslodavce.

Ishodi učenja: Polaznici će moći samostalno provoditi grupne i individualne intervencije vezane uz unapređenje i očuvanje mentalnog zdravlja na radnom mjestu.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- razumijevanje osnovnih pojmova i mehanizma djelovanja koji utječu na mentalno zdravlje na radu
- samostalno određivanje sadržaja grupnih intervencija i edukacija vezanih uz očuvanje i unapređenje mentalnog zdravlja na radu
- razumijevanje specifičnosti skrbi za mentalno zdravlje radnika visokorizičnih zanimanja.

3.2. Krizni događaji na radnom mjestu

Obveznost: obvezan.

Satnica: 5 sati (4 sata predavanja, primjera iz prakse i vježbe, 1 sat samostalnog rada).

Oblik izvođenja nastave: uživo/ online.

Sadržaj:

- traumatizacija na radnom mjestu
- intervencije nakon kriznih događaja na radnom mjestu
- psihološko savjetovanje nakon kriznih događaja
- trauma i stabilizacija simptoma
- samozaštita.

Ishod učenja: Polaznici će moći samostalno provesti intervenciju nakon kriznog događaja na radnom mjestu.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- razumijevanje simptomatologije koja se može javiti poslije traumatskog iskustva
- samostalno provođenje intervencije nakon kriznog događaja na radnom mjestu
- korištenje učinkovitih komunikacijskih vještina temeljenih na aktivnom slušanju, iskazivanju empatije i uvažavanju korisnika psiholoških usluga

- razumijevanje i primjena tehnika stabilizacije simptoma
- razumijevanje i primjena preventivnih postupaka samozaštite.

3.3 Psihološko savjetovanje radnika

Obveznost: obvezan.

Satnica: 10 sati (5 sati predavanja, primjera iz prakse, prikaz slučaja, 4 sata radionica, 1 sat samostalnog rada).

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- specifičnosti psihološkog savjetovanja radnika
- savjetovanje kod stresa na radnom mjestu
- suočavanje s promjenama
- upravljanje emocijama (tuga, ljutnja, frustracija, zabrinutost, snižena raspoloženja i dr.)
- suočavanja s gubicima i poteškoćama u odnosima na poslu i obiteljskim odnosima
- prevencija sagorijevanja na radnom mjestu.

Ishodi učenja: Polaznici će moći samostalno provesti psihološko savjetovanje radnika s posebnim naglaskom na probleme koji se vežu uz radno mjesto.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- razumijevanje specifičnosti psihološkog savjetovanja radnika
- samostalno savjetovanje radnika kod prisutnosti stresa na radnom mjestu, potrebe za prilagodbom na promjene, suočavanja s gubicima i poteškoćama u odnosima
- samostalno provođenje savjetodavnih preventivnih postupka vezanih uz sagorijevanje na radnom mjestu.

3.4. Savjetovanje kod ozljeda na radu

Obveznost: obvezan.

Satnica: 6 sati (4 sata predavanja, primjera iz prakse i vježbe, 2 sata samostalnog rada, razvoj vještina kroz izradu protokola za izvještavanje).

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- pomoć pri povratku na posao (nakon ozljede na radu, profesionalnih bolesti, bolesti vezane uz rad, reintegracija oboljelih osoba, ovisnika i dr.)

- izvještavanje zaposlenika o nastaloj ozljedi
- priprema radnika za medicinski postupak
- prevencija lišavanja radne sposobnosti.

Ishodi učenja: Polaznici će moći samostalno provesti pripremu radnika za medicinski postupak, pružati psihološku pomoć pri povratku na posao i prevenciju lišavanja radne sposobnosti.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- razumijevanje specifičnosti psihološkog savjetovanja kod ozljeda na radu
- razumijevanje važnosti korištenja učinkovitih komunikacijskih vještina temeljenih na aktivnom slušanju, iskazivanju empatije i uvažavanju korisnika psiholoških usluga
- samostalno pružanje psihološke pomoći pri povratku na posao
- samostalno provođenje pripreme radnika za medicinski postupak, reintegraciju i prevenciju lišavanja radne sposobnosti.

4. VJEŠTINE PSIHOLOGA U MEDICINI RADA

4.1. Timska suradnja

Obveznost: obvezan.

Satnica: 8 sati radionica.

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- dobra i loša timska suradnja
- asertivnost, postavljanje adekvatnih granica i komunikacijske vještine
- uspješno rješavanje problema na radu: komunikacija sa suradnicima i korisnicima psiholoških usluga te upravljanje konfliktima
- javni nastup.

Ishodi učenja: Polaznici će dobiti sve potrebne informacije za razvoj vještina asertivnosti u poslovnoj komunikaciji i unapređenje vlastitog javnog nastupa.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- poznavanje uloge pojedinih specijalista u svrhu suradnje u procjeni i drugim profesionalnim aktivnostima
- dogovaranje i organizacija provedbe stručnih aktivnosti u suradnji s drugim stručnjacima interdisciplinarnog tima koristeći učinkovite komunikacijske vještine

- razumijevanje temelja asertivne komunikacije i važnosti timske suradnje
- razumijevanje i primjena smjernica za uspješan javni nastup.

4.2. Istraživačke metode u medicini rada

Obveznost: obvezan.

Satnica: 10 sati (4 sata predavanja, 2 sata vježbi, 4 sata samostalnog rada).

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- znanstveni pristup u psihologiji medicini rada
- pregled literature i postupak pretraživanja literature
- elementi znanstvenog članka i komuniciranje u znanosti
- metode vrednovanja znanstvenog članka
- empirijsko istraživanje – konceptualizacija, operacionalizacija i realizacija
- istraživački ciljevi i problemi, hipoteze
- instrumenti za prikupljanje podataka
- nacrt istraživanja
- odabir sudionika
- postupci kontrole
- tehnike prikupljanja podataka u kvantitativnim i kvalitativnim istraživanjima
- mjerenje i normiranje podataka
- etički aspekti u istraživačkim postupcima u psihologiji medicini rada.

Ishodi učenja: Cilj predavanja je predstaviti polaznicima znanstvenu paradigmu kao ključan pristup spoznavanja u medicini rada. Upoznati će se s različitim fazama istraživačkog procesa te će moći razlikovati istraživačke metode i tehnike. Cilj je osposobiti polaznike za kritično praćenje znanstvene i stručne literature te ih pripremiti za izradu pisanih radova kao proizvoda znanstvenog-istraživačkog pristupa.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- razumijevanje znanstvene paradigme
- korištenje i promicanje korištenja stručne znanstvene literature
- razumijevanje i primjenjivanje odrednica empirijskog istraživanja
- promicanje i doprinos znanstvenom pristupu u psihologiji medicine rada
- poznavanje i poštivanje etičkih aspekata u istraživačkim postupcima.

4.3. Pravna pitanja

Obveznost: izborni.

Satnica: 2 sata (predavanje, primjeri iz prakse).

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- otvaranje privatne psihološke prakse
- prava i obaveze psihologa u medicini rada
- status psihologa u zdravstvu
- ljudska i ostala prava svih osoba, a posebno osoba s problemima mentalnog zdravlja.

Ishodi učenja: Polaznici će biti upoznati s procesom otvaranja vlastite psihološke prakse te pravima i obavezama specijaliste psihologije medicine rada te ljudskim pravima s posebnim naglaskom na prava osoba s problemima mentalnog zdravlja.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- upoznavanje s uvjetima, načinom i postupkom davanja odobrenja, privremene obustave obavljanja i prestanka privatne psihološke prakse i standardima prostora i opreme kojima mora udovoljavati privatna psihološka praksa
- upoznavanje s pravima i obavezama psihologa u medicini rada
- razumijevanje važnosti promicanja ljudskih prava
- uvažavanje ljudskih prava i dostojanstva osobe.

4.4. Stručni nadzor

Obveznost: izborni.

Satnica: 1 sat (predavanje).

Oblik izvođenja nastave: uživo/online.

Sadržaj:

- Pravilnik o stručnom nadzoru nad obavljanjem psihološke djelatnosti
- vrste, sadržaj i postupak stručnog nadzora.

Ishodi učenja: Polaznici će biti upoznati s vrstama, sadržajem i postupkom stručnog nadzora nad obavljanjem psihološke djelatnosti.

Doprinos razvoju sljedećih posebnih kompetencija:

- upoznavanje s vrstom, sadržajem i postupkom stručnog nadzora nad obavljanjem psihološke djelatnosti.